

Brusjesproject Berrefonds

Het Berrefonds ondersteunt gezinnen en hun omgeving op het moment dat het ondenkbare hen overkomt: het verlies van een kind. Er is binnen het Berrefonds reeds een ruim aanbod van activiteiten voor ouders. Maar natuurlijk hebben ook de broers en zussen veel verdriet, en is de rouw binnen het gezin heel erg aanwezig. Daarom wilden we met dit project een aanbod voor brussen uitwerken.

Doelstelling
Het verlies van een broertje of zusje heeft een grote impact op een kind. Het zal misschien wel de eerste keer in hun leven zijn dat ze met de dood in aanraking komen. Ook de manier waarop papa, mama en andere familieleden rouwen zal een invloed hebben op hoe het kind dit verlies ervaart. De handvaten die het kind aangereikt krijgt om om te gaan met deze rouw zullen mogelijks nog bepalend zijn voor hoe het kind de rest van zijn/haar leven omgaat met verlies en verdriet.

Onze doelstellingen zijn:
- Ouders informeren en inspireren over hoe ze kunnen omgaan met rouw binnen hun gezin en hoe ze hun kind in rouw kunnen ondersteunen
- Kinderen de kans geven om verbinding te maken met hun overleden broer/zus en met hun verdriet. Dat kan door creatieve werkvormen.
- Lotgenotencontact aanbieden waarbij zowel kinderen als ouders anderen kunnen leren kennen die iets gelijkaardig meegemaakt hebben.

Ons project focust zich op twee elemenenten:
1. uitbreiding podcastreeks ‘Het rouwt in jou’ met afleveringen over de beleving van brussen
2. een activiteitenaanbod voor brussen

1 Podcast ‘Het rouwt in jou’

Het Berrefonds heeft een podcast-reeks ‘Het rouwt in jou’, waarin telkens in gesprek wordt gegaan met ouders of professionals.
We maakten twee podcast-afleveringen rond de beleving bij broers en zussen.

Podcast aflevering: ‘Ruimte voor emoties van de allerkleinsten’
In deze aflevering gaat onze coördinator Christine in gesprek met kinderpsychologe Jasmine Luycx die gespecialiseerd is in baby's en peuters. Hoe ervaren baby's en peuters de rauwe emoties van verdriet bij het overlijden van een broertje of zusje? Voelen zij deze emoties ook en wat kunnen we voor hen betekenen?

Deze aflevering werd sinds de release op 12 december 2023 al 614 keer beluisterd.

Podcast aflevering: ‘Spelend in gesprek met broers en zussen’
Deze keer gaat Christine in gesprek met Vic, Irene en Koa. Drie kinderen die een broer of zus missen. Ze spelen het gezelschapsspel ‘Een ganzenbord vol liefde’ en vertellen ondertussen hoe zij het missen, troosten en koesteren ervaren.

Deze aflevering werd sinds de release op 18 december 2024 al 693 keer beluisterd.
Het gezelschapsspel is te koop in de webshop van het Berrefonds of gratis te downloaden op de website.

Handige links:
- Podcast aflevering: ‘Ruimte voor emoties van de allerkleinsten’
- Podcast aflevering: ‘Spelend in gesprek met broers en zussen’
- Ganzenbord vol liefde: download / webshop

2 Activiteitenaanbod voor brussen

We werkten een activiteitenaanbod uit voor brussen. We zijn gestart met enkele testactiviteiten die bijgestuurd werden en kunnen herhaald worden in de drie Koesterhuizen.

Volgende activititeiten stonden op het programma:

KOESTERHUIS ANTWERPEN
Brusjes picknick - april 2025
Aantal deelnemers: 20 volwassenen en 16 kinderen

Een brusjespicknick is een warm ontmoetingsmoment voor kinderen die een broer of zus missen. Samen met hun ouders worden ze verwelkomd in het Koesterhuis (of in de tuin). Doorheen verschillende activiteiten is er de mogelijkheid om verbinding te leggen tussen de kinderen en het kind(je) dat gemist wordt.
Dit zijn activiteiten zoals een voorleesmoment, Koesterstenen versieren, liefdevol ganzenbord spelen, kaartjes inkleuren, origami, tattoobar met Berrefonds-tattoos…

Van deze activiteit werd een draaiboek gemaakt zodat ze in de verschillende Koesterhuizen kan georganiseerd worden. In de paasvakantie van 2026 staat er al een nieuwe editie gepland.

Workshop Knuffelvriendje naaien juli 2025
Aantal deelnemers: 10 volwassenen en 7 kinderen

Tijdens deze workshop kunnen kinderen samen met hun ouder(s) een knuffelvriendje maken. Ze gaan aan de slag met stofjes, de stofschaar en vulmateriaal en toveren zo het schattigste knuffeltje tevoorschijn. Ze mogen daarbij rekenen op de hulp van onze lieve vrijwilligers aan de naaimachine. Gezinnen kunnen indien gewenst een eigen stofje meenemen, bijvoorbeeld van een dekentje of kleertje van het overleden brusje*.

Van deze activiteit werden werkbeschrijvingen opgemaakt zodat deze in de andere Koesterhuizen ook ingepland kunnen worden.

KOESTERHUIS KORTRIJK

In Koesterhuis Kortrijk werd begin juli de brusjes picknick gepland, maar deze activiteit kon jammer genoeg niet doorgaan omdat er geen inschrijvingen waren.
In de afgelopen periode heeft Koesterhuis Kortrijk grote inspanningen gedaan om zichzelf meer op de kaart te zetten in de regio. We voelen dat de opkomst bij evenementen en inloopdagen veel groter is. In 2026 worden er dus opnieuw activiteiten voor brusjes ingepland, en we rekenen er op dat er deze keer wel inschrijvingen zullen zijn.

KOESTERHUIS HASSELT
In Koesterhuis Hasselt werden activiteiten georganiseerd in samenwerking met een vrijwilliger. Deze vrijwilliger is een leerkracht met veel voeling voor het thema. Ze werkte, in overleg met coördinator Sarah, enkele activiteiten uit.

Workshop voor brusjes met mini-koestersessie - april 2025
Aantal deelnemers: 6 kinderen en hun ouders

Bij deze workshop konden kinderen samen met hun ouders een gepersonaliseerd fotokadertje knutselen. Tijdens de workshop is er uiteraard steeds de ruimte om verhalen uit te wisselen.

Aan deze activiteit gekoppeld, kreeg elk gezin een mini-koestersessie (fotoshoot). Hanne van Lots of love fotografie en mama van Guus*, bracht alle gezinnen op een warme manier in beeld. Mensen die wilden konden iets meebrengen als verwijzing naar het kindje dat gemist wordt (foto, knuffeltje,...) om mee te verweven in de foto's.

Workshop kaarsenhoudertje in klei - augustus 2025
Aantal deelnemers: 2 kinderen en hun ouders

Centraal in deze workshop staat het maken van een kaarsenhouder met klei die de broertjes en zusjes kunnen versieren. We voorzien, zoals bij elke workshop, tussendoor ook een lekker hapje en drankje.

Kinderyoga voor brusjes - oktober 2025
Aantal deelnemers: 7 kinderen
In de herfstvakantie kwam Regina Denivel van Dierenkracht Kinderyoga een verbindende yoga sessie geven voor broers en zussen.
Deze yoga sessie richtte zich om samen te ontspannen, te verbinden en het kind(je)* dat gemist wordt dichtbij te mogen voelen. Afsluitend was er een creatieve activiteit voor de deelnemende broertjes en zusjes.

3 Evaluatie

Ons oorspronkelijke idee was om draaiboeken uit te werken van activiteiten die in de drie Koesterhuizen uitgerold kunnen worden. Dit is deels gelukt met de activiteiten ‘Brusjes-picknick’ en ‘Knuffelvriendje naaien’.
Tegelijk merkten we ook dat elk Koesterhuis zijn eigenheid heeft, en dat dit ook impact heeft op de uitwerking van een aanbod voor brusjes.
Het hangt af van het publiek dat naar je Koesterhuis komt en die noden die er leven, van de vrijwilligers met wie je kan verbinden die zelf iets willen uitwerken, van je accomodatie,...

We hebben dus geleerd dat het waardevol is om basisrichtlijnen uit te schrijven bij het organiseren van activiteiten voor brusjes en om deze kennis met elkaar te delen, maar dat er tegelijk ook ruimte nodig is voor vrije invulling per Koesterhuis.

Een uitdaging is de ruime doelgroep. Sommige brusjes zijn nog erg jong, anderen zijn al tieners. We hebben hierin gezien dat het belangrijk is om per activiteit duidelijk aan te geven wat te doelgroep is. Ook de rouwbeleving is erg divers. Er zijn kinderen die een brusje missen dat overleden is tijdens de zwangerschap, maar er zijn ook kinderen die afscheid hebben moeten nemen van een opgroeiende broer of zus. Het is belangrijk om per activiteit te zorgen dat er voldoende aandacht is voor iedereen met z’n eigen, unieke ervaring.

Ondanks deze aandachtspunten zijn we enorm tevreden over het aanbod van activiteiten voor brusjes dat we in 2025 hebben kunnen neerzetten. We gaan in 2026 graag op deze trend verder. Er zijn al heel wat activiteiten ingepland voor de komende maanden. We merken dat deze activiteiten zowel voor de brussen als voor de ouders vaak erg betekenisvol en verbindend zijn.

Meer informatie over dit project?
Lees meer over onze werking op www.berrefonds.be .
Conctactgegevens: info@berrefonds.be .